

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је садржан у одредбама члана 97. тач. 6. и 7. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, банкарски и девизни систем, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ЊИМЕ ЖЕЛЕ ОСТВАРИТИ

Закон о тржишту капитала („Службени гласник РС”, бр. 31/11, 112/15, 108/16, 9/20 и 153/20) који је важио у претходном периоду, први пут је ступио на снагу 17. маја 2011. године, а почео са применом 17. новембра 2011. године.

Тада усвојени Закон о тржишту капитала, садржавао је стандардна решења карактеристична за системе у којима се динамичнији развој тржишта капитала тек очекује. Одредбе европских прописа су у овај закон делимично имплементирани, односно у мери у којој је то дозвољавао тада важећи домаћи правни оквир и у мери у којој их је било могуће применити, имајући у виду услове на тржишту капитала у Републици Србији.

Одредбама овог закона уређена је јавна понуда и секундарно трговање финансијским инструментима; регулисано тржиште, мултилатерална трговачка платформа (у даљем тексту: МТП) у Републици Србији (у даљем тексту: Република); пружање инвестиционих услуга и обављање инвестиционих активности, укључујући издавање дозвола за рад и уређивање инвестиционих друштава и других учесника на тржишту капитала; обелодањивање финансијских и других података, као и обавезе извештавања издавалаца и јавних друштава у складу са овим законом; забрана преварних, манипулативних и других противзаконитих радњи и чињења у вези са куповином или продајом финансијских инструмената, као и остваривањем права гласа у вези са хартијама од вредности које издају јавна друштва; клиринг, салдирање и регистровање трансакција финансијским инструментима и организација и надлежности Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: ЦРХОВ) и организација и регулаторна и надзорна овлашћења Комисије за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија).

Током претходног периода, Закон о тржишту капитала више пута је мењан пратећи захтеве и промене услова на тржишту, као и потребе учесника овог тржишта.

С једне стране, глобална криза у претходној деценији је утицала и на домаће тржиште капитала, значајно се смањио број учесника на тржишту, односно брокерско-дилерских друштава и овлашћених банака, као и број трансакција на регулисаном тржишту, односно МТП, а самим тим и промет на Београдској берзи. Период глобалне кризе који се осетио и код нас, оставио је за собом као последицу урушено поверење инвеститора спремних да улажу у ову врсту имовине, што је утицало да имамо скромну не само понуду квалитетног и разноврсног материјала, већ и потражњу финансијских инструмената. Смањио се број јавних друштава чијим се хартијама од вредности тргује на берзи, а истовремено је све мањи број нових друштава подносио захтеве за одобрење проспекта за јавну понуду и укључивање на тржиште. Имајући у виду претходно наведене проблеме у пракси, неке од измена и допуна овог закона имале су за циљ да прошире понуду хартија од вредности на регулисаном тржишту, односно МТП, да поједноставе приступ изворима капитала

пре свега малим и средњим привредним друштвима, као и да олакшају приступ страним инвеститорима на домаће тржиште.

С друге стране, у циљу јачања поверења инвеститора у домаће тржиште и привлачења страних инвеститора, изменама Закона о тржишту капитала из 2016. године извршено је додатно усклађивање са прописима Европске уније који уређују злоупотребе на тржишту и њихово санкционисање.

У оквиру процеса приступања Републике Србије Европској унији и Преговарачке позиције Републике Србије за Поглавље 9 „Финансијске услуге” и Поглавље 6 - „Право привредних друштава”, Република Србија је, између осталог, преузела обавезу да изврши потпуно усклађивање Закона о тржишту капитала са Директивом 2004/39/ЕЗ, о тржиштима финансијских инструмената („*MiFID I*”), Директивом 2014/65/ЕУ о тржиштима финансијских инструмената („*MiFID II*”), Директивом 2003/71/ЕЗ о проспекту који се објављује приликом јавне понуде или укључивања у трговање хартија од вредности, Директивом 2004/109/ЕЗ о усклађивању захтева за транспарентношћу везаним за информације о издаваоцима чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, Директивом 2010/73/ЕУ о проспекту који се објављује приликом јавне понуде или укључивања у трговање хартија од вредности и о усклађивању захтева за транспарентношћу у вези са подацима о издаваоцима чије су хартије од вредности укључене у трговање на организованом тржишту, Директивом 2013/50/ЕЗ о усклађивању захтева за транспарентношћу везаним за информације о издаваоцима чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту, Директивом 97/9/ЕЗ о системима за обештећење инвеститора, Директивом 2014/57/ЕУ о кривичним делима за злоупотребе на тржишту (MAD) и Директивом 98/26 о коначности поравнања у платним системима и системима за поравнање хартија од вредности, као и да се најкасније шест месеци пре уласка у Европску унију, у закону који уређује о тржиште капитала обезбеди услови за примену европске Уредбе 909/2014 о унапређењу салдирања хартија од вредности у Европској унији и о централним депозитарима хартија од вредности, Уредбе 648/2012 о ОТС дериватима, централним тржишним учесницима и депоима података о трговању (ЕМИР) и Уредбе 596/2014/ЕУ о злоупотребама на тржишту.

Последњом ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (у даљем тексту: НПАА) који представља детаљан, вишегодишњи план усклађивања домаћих прописа са прописима ЕУ, рок за потпуно усклађивање закона који уређује тржиште капитала са европским директивама је крај 2021. године.

Имајући у виду комплексност наведених прописа Европске уније, Министарству финансија Комисији и ЦРХОВ-у је одобрена, а затим и реализована техничка подршка PLAC II пројекта Европске уније - Правна подршка преговорима, у оквиру које су ангажовани страни експерти који су учествовали у припреми радне верзије нацрта овог закона.

У циљу успостављања усклађеног правног оквира у овој области, односно налажења предлога најцелисходнијих решења којима ће предметна материја бити регулисана у складу са европским прописима, домаћим законодавством, али и захтевима домаћег тржишта, за израду нацрта овог закона било је потребно:

- претходно донети Стратегију за развој тржишта капитала за период 2021. до 2026. године како би се утврдила политика уређења тржишта хартија од вредности и инвестиционих услуга у наредном периоду, као и акциони план за остварење ове политике;

- укључити и консултовати све релевантне институције и представнике приватног сектора који ће примењивати одредбе овог закона;

- пажљиво проценити које ће одредбе имати одложену примену и са којим роковима, с обзиром да су одредбе европских прописа које је потребно транспоновати у Нацрт закона о

тржишту капитала врло комплексне и садрже сасвим нове концепте који захтевају доста претходних активности, времена и значајних финансијских улагања како би се имплементирале и примењивале од стране свих учесника на тржишту.

На предлог Министарства финансија, Влада Републике Србије је на седници одржаној 21. октобра 2021. године донела Стратегију за развој тржишта капитала за период 2021. до 2026. године („Службени гласник РС”, број 102/2021) за коју се верује да ће допринети даљем развоју тржишта капитала у Републици Србији и да ће створити темеље за коришћење ширег спектра финансијских инструмената у корист привреде и становништва Републике Србије кроз:

- смањење зависности малих и средњих предузећа од банкарског финансирања (и државних субвенција),
- убрзани економски раст кроз нове финансијске могућности,
- повећање броја радних места, као и
- додатну подршку иновацијама (више улагања у иновативну индустрију).
- ефикасну алокацију финансијских ресурса расположиве штедне (домаћинства) и инвеститора према привредним друштвима ради финансирања њиховог развоја.

Ова стратегија, као једну од мера којом ће се допринети реализацији наведених циљева наводи и доношење новог Закона о тржишту капитала.

У изради новог свеобухватног Нацрта закона о тржишту капитала, којим се, у мери у којој дозвољавају домаћи правни оквир и услови на тржишту, врши даље усаглашавање са прописима ЕУ који уређују тржишта финансијских инструмената, проспект, системе за обештећење инвеститора, транспарентност, неопозивост салдирања у системима за салдирање хартија од вредности и злоупотребе на тржишту, поред Министарства финансија, активно су учествовали Комисија, ЦРХОВ, Београдска берза, Агенција за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција), Народна банка Србије, као и други чланови Радне групе за развој тржишта капитала.

У складу са Закључком Одбора за привреду и финансије Владе Републике Србије, Министарство је спровело Јавну расправу о Нацрту закона о тржишту капитала, у периоду од 29. октобра до 18. новембра 2021. године.

Одредбама новог Нацрта закона о тржишту капитала, у односу на до сада важећи Закон, додатно су уређени:

- дематеријализоване хартије од вредности и пословање лица овлашћених за обављање послова са финансијским инструментима;
- услови и облици организованог трговања финансијским инструментима;
- с циљем максимизирања транспарентности и смањења фрагментације података уведен је институт пружалаца услуга доставе података;
- унапређена је заштита инвеститора и побољшање квалитета информација које добијају клијенти у вези инвестиционих услуга које им се пружају;
- с обзиром на развој технологије и тржишне инфраструктуре, уводе се већи регулаторни захтеви, а нарочито у вези са новим трговинским платформама и високофреквентним и алгоритамским трговањем;
- прецизније су уређене обавезе учесника на тржишту капитала у делу који се односи на злоупотребе на тржишту;
- у циљу јачања транспарентности повећане су обавезе извештавања Комисије, проширена су надзорна овлашћења Комисије и прописане строжије мере и санкције које могу бити предузете против правних и физичких лица који су учесници на тржишту капитала.

Примена одредби овог закона допринеће унапређењу ефикасности домаћег тржишта капитала, већој транспарентности и правној сигурности учесника на тржишту, а пре свега домаћих и страних инвеститора.

III САДРЖИНА ЗАКОНА - ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Глава I. Основне одредбе (чл. 1. до 4.) уређује основне одредбе, односно циљ и предмет уређивања закона значење појединих појмова и изузетке од примене закона.

Члан 1. Закона одређује предмет уређивања Закона односно уређује давање дозволе и услове за обављање делатности инвестиционих друштава, организатора тржишта и пружаоца услуга доставе података; услове за јавну понуду хартија од вредности и укључење хартија од вредности у трговање на регулисаном тржишту; обелодањивање финансијских и других података, као и обавезу извештавања издавалаца, односно јавних друштава у складу са овим законом; забрану преварних, манипулативних и других противзаконитих радњи и чињења у вези са куповином или продајом финансијских инструмената, као и остваривање права гласа у вези са хартијама од вредности које издају јавна друштва; клиринг, салдирање и регистровање трансакција финансијским инструментима, као и организацију и надлежности ЦРХОВ-а; организацију и надлежности Комисије као и сарадњу са другим надлежним и релевантним органима. У овом члану су таксативно наведени циљеви и поље примене овог закона.

Члан 2. Закона садржи дефиниције појмова који се користе у закону. Треба напоменути и да су све дефиниције, поред потребе да се основни појмови који се користе у Закону што прецизније одреде и последица усаглашавања са релевантним прописима ЕУ.

Чланови 3.- 4. Закона уређују изузетке од примене овог закона.

Глава II. Основна обележја финансијских инструмената Закона уређује основна обележја финансијских инструмената

Члан 5. Закона дефинише појам законитог имаоца финансијског инструмента као лица које се обавезно евидентира у ЦРХОВ-у, а којем припада потраживање, односно право из финансијског инструмента, односно као лица у чије име је отворен рачун хартија од вредности, или у одређеним случајевима, номиновани рачун код ЦРХОВ на којем се води тај финансијски инструмент.

Члан 6. Закона уређује начин настанка права законитог имаоца, као и изузетке ко ће се сматрати законитим имаоцем у одређеним наведеним случајевима.

Члан 7. Закона прописује да се финансијски инструменти, који се издају и нуде на подручју Републике, издају односно нуде као дематеријализовани финансијски инструменти.

Члан 8. Закона прописује битне елементе дематеријализованих финансијских инструмената као и додатне елементе које морају имати посебно акције, обвезнице или друге дужничке хартије од вредности, као и финансијски инструменти који законитом имаоцу дају право замене за други финансијски инструмент.

Члан 9. Закона прописује да се права из финансијских инструмената могу неограничено преносити у правном промету, осим ако овим или другим законом није друкчије одређено, као и све начине на који се врши пренос права из финансијских инструмената.

Члан 10. Закона прописује да се обавезе у погледу клиринга и салдирања, настале по основу трансакција финансијским инструментима закљученим у Републици, извршавају преко ЦРХОВ-а у складу са одредбама овог закона и правилима ЦРХОВ-а. Прописана су посебна посебна правила и изузеци када је издавалац финансијских инструмената Република. Чланови ЦРХОВ-а извршавају

новчане обавезе настале по основу закључених трансакција преко новчаних рачуна ЦРХОВ-а отворених код Народне банке Србије за потребе клиринга и салдирања.

Члан 11. Закона прописује да се финансијски инструменти који се издају и којима се тргује у Републици изражавају у динарима, осим дужничких хартија од вредности и инструмената тржишта новца који могу бити изражени и у иностраној валути у складу са условима прописаним овим чланом.

Глава III. Заложно право на финансијским инструментима уређује заложно право на финансијским инструментима (чл. 12. до 34.)

Члан 12. Закона прописује да заложно право на финансијским инструментима настаје на основу одговарајућег правног основа, тренутком уписа тог права у регистар заложног права који води ЦРХОВ. Прописани су правни основи за упис заложног права као и могућност заснивања више заложних права на једном финансијском инструменту.

Члан 13. Закона дефинише уговор о залози, прописује начине на које се може закључити овај уговор као и његове обавезне и додатне елементе.

Члан 14. Закона прописује да је услов за упис заложног права на финансијском инструменту у регистар заложног права да се финансијски инструмент, који је предмет заложног права, води на рачуну финансијских инструмената залогодавца у ЦРХОВ.

Члан 15. Закона уређује правно дејство заложног права.

Члан 16. Закона прописује да се заложним правом могу обезбедити новчана и неновчана потраживања; одређен износ главног потраживања, камата и трошкови остварења наплате потраживања; будућа и условна потраживања;

Члан 17. Закона уређује правно дејство заложног права у стечају.

Члан 18. Закона дефинише појам заложног повериоца као повериоца који је стекао заложно право уписом у регистар заложног права.

Члан 19. Закона прописује да уговором о залози или посебним пуномоћјем заложни поверилац или више њих могу овластити треће лице да предузима правне радње ради заштите и намирења обезбеђеног потраживања (у даљем тексту: овлашћено лице).

Члан 20. Дефинише појам залогодавца као лица које има право својине на финансијском инструменту. Залогодавац може бити дужник или треће лице.

Члан 21. Закона уређује право коришћења заложеног финансијског инструмента, као и право прибирања плодова уколико финансијски инструмент који је предмет заложног права даје плодове (дивиденда, купони ануитети).

Члан 22. Закона прописује да залогодавац може да заложити финансијски инструмент на којем је већ успостављено заложно право, ако уговором о залози није другачије утврђено.

Члан 23. Закона уређује да се редослед исплате потраживања заложних поверилаца одређује према времену пријема захтева за упис заложног права у регистар заложних права, ако је исти предмет заложног права заложен већем броју заложних поверилаца.

Члан 24. Закона уређује поступак намирења заложног повериоца

Члан 25. Закона уређује да уговором о залози може да се утврди да заложни поверилац има право да, ако његово потраживање не буде намирено о доспелости, финансијски инструмент који је средство обезбеђења присвоји, односно да стиче право својине на предметном финансијском инструменту.

Чл. 26. и 27. Закона уређују обавезе које залогодавац има према залогопримцу, као и обавезу да накнади штету коју трпи заложни поверилац ако повреди неку од наведених обавеза.

Члан 28. Закона уређује поступак продаје предмета уговорног заложног права.

Члан 29. Закона прописује да лице које купи финансијске инструменте који су предмет уговорног заложног права, стиче право својине на тим финансијским инструментима без терета.

Члан 30. Закона прописује да се заложни поверилац може намирити из вредности заложеног финансијског инструмента и после застарелости његовог потраживања.

Члан 31. Закона прописује све начине на које може престати заложно право уз обавезно брисање из регистра.

Члан 32. Закона дефинише појам регистра заложног права и таксативно наводи које све податке из регистра ЦРХОВ јавно објављује на својој интернет страници.

Члан 33. Закона прописује садржину регистра заложног права.

Члан 34. Закона прописује да се у регистар заложног права уписује забележба спора по тужби за брисање заложног права или другог спора у вези са заложним правом, а на захтев лица које докаже свој законити интерес.

Глава IV Јавна понуда хартија од вредности и укључење у трговање (чл. 35. до 69.)

Члан 35. Закона уређује обавезе сачињавања, одобрења и објављивања проспекта за јавну понуду хартија од вредности и/или укључење хартија од вредности у трговање на регулисано тржиште у Републици.

Члан 36. Закона прописује на које финансијске инструменте се неће примењивати одредбе ове главе. Таксативно се наводе врсте јавних понуда хартија од вредности у којима обавеза објављивања проспекта не важи, као и хартије од вредности за чије укључење у трговање на регулисано тржиште такође не важи обавеза објављивања проспекта.

Члан 37. Закона уређује обавезу објављивања проспекта.

Члан 38. Закона прописује да издавалац, понуђач или лице које захтева укључење у трговање на регулисано тржиште има право да добровољно сачини проспект у складу са овим законом под одређеним условима.

Члан 39. Закона уређује услове и поступак накнадне продају хартија од вредности.

Члан 40. Закона прописује које све информације, које су неопходне инвеститорима, садржи проспект. У истом члану је прописана могућност да се проспект сачини као један документ (јединствени проспект) или као више посебних докумената (подељени проспект).

Члан 41. Закона уређује скраћени проспект и прописује услове под којима скраћени проспект није потребан, када се односи на укључење невластничких хартија од вредности у трговање на регулисано тржиште.

Члан 42. Закона уређује информације и услове које мора да садржи основни проспект.

Члан 43. Закона уређује универзални документ о регистрацији и прописује да сваки издавалац који одлучи да сачини универзални документ о регистрацији сваке пословне године подноси овај документ на одобрење Комисији.

Члан 44. Закона уређује проспект сачињен од посебних докумената (подељен проспект).

Члан 45. Закона уређује одговорност за садржај проспекта и таксативно наводи лица која ће сносити одговорност када проспект или скраћени проспект садрже погрешне, нетачне или податке који доводе у заблуду, односно ако су изостављене битне чињенице.

Члан 46. Закона уређује валидност проспекта, документа о регистрацији и универзалног документа о регистрацији.

Члан 47. Закона уређује садржина и форму проспекта.

Члан 48. Закона прописује лица која у случају јавне понуде хартија од вредности и/или укључења хартија од вредности на регулисано тржиште могу да сачине поједностављени проспект у складу са обавезама објављивања за секундарна издања. У истом члану прописана је и садржина поједностављеног проспекта, релевантне скраћене информације које су инвеститорима потребне.

Члан 49. Закона дефинише појам проспекта ЕУ за раст, наводе се његови делови као и лица која га могу саставити под одговарајућим условима.

Члан 50. Закона прописује да су фактори ризика наведени у проспекту ограничени на ризике који су специфични за издаваоца и/или хартије од вредности и који су битни за доношење основане одлуке о инвестирању и поткрепљени су садржајем документа о регистрацији и документа о хартијама од вредности.

Члан 51. Закона уређује коначна цену у понуди и количину хартија од вредности.

Члан 52. Закона прописује да на захтев издаваоца или понуђача, Комисија може да дозволи да се у проспекту или у његовим саставним деловима изоставе одређени подаци које проспект мора да садржи у складу са одредбама овог закона или акта Комисије, под одређеним условима који су наведени.

Члан 53. Закона прописује да информације могу да се укључују у проспект упућивањем, ако су претходно или истовремено објављене електронским путем, и уколико се налазе у једном од докумената који су таксативно наведени у овом члану.

Члан 54. Закона уређује поступак за одобрење проспекта и прописује документацију коју подносилац захтева за одобрење доставља Комисији.

Члан 55. Закона уређује начин објављивања проспекта.

Члан 56. Закона уређује оглашавања у вези са јавном понудом хартија од вредности и/или укључењем у трговање на регулисано тржиште.

Члан 57. Закона прописује да уколико у периоду од одобрења проспекта до окончања јавне понуде хартија од вредности, односно до тренутка почетка трговања на регулисаном тржишту, у зависности од тога шта наступи касније, настане значајна нова чињеница, утврди се постојање битне грешке или битне непрецизности у вези са информацијама из проспекта које могу утицати на процену хартија од вредности, да се оне се без непотребног одлагања наводе у додатку проспекту.

Члан 58. Закона прописује разлоге због којих Комисија решењем одбацује захтев за одобрење објављивања.

Члан 59. Закона прописује разлоге због којих Комисија решењем одбија захтева за објављивање проспекта.

Чл. 60. и 61. Закона уређују поступак уписа и уплате хартија од вредности; рок за упис и уплату хартија од вредности; садржину јавног позива; место уписа и уплате хартија од вредности.

Члан 62. Закона прописује обавезу издаваоца, односно понуђача да, најкасније у року од три радна дана од дана окончања јавне понуде, објави и достави Комисији објављен извештај о исходу јавне понуде.

Члан 63. Закона уређује поступак уписа и преноса хартија од вредности у ЦРХОВ-у.

Члан 64. Закона уређује укључивање хартија од вредности на регулисано тржиште.

Члан 65. Закона уређује поступке у вези са понудом и укључењима изузетим од обавезе објављивања проспекта.

Члан 66. Закона уређује јавна понуда хартија од вредности или укључење у трговање на регулисаном тржишту на основу проспекта састављеног у складу са овим законом.

Члан 67. Закона уређује јавну понуда хартија од вредности или укључење у трговање на регулисаном тржишту на основу проспекта састављеног у складу са законима стране државе.

Члан 68. Закона прописује да Комисија по потреби закључује споразуме о сарадњи и размени информација са надзорним органима страних земаља.

Члан 69. Закона прописује таксативно која све права има Комија у вршењу надзора као и да надзор Комисија врши непосредно, у сарадњи са другим органима, подношењем захтева надлежним судским органима.

Глава V. Обавезе извештавања уређује обавезе извештавања (чл. 70. до 105)

Члан 70. Закона одређује предмет регулисања целокупног поглавља које се односи на обавезу извештавања, објављивања редовних и повремених информација у вези издавалаца чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту у Републици Србији.

Одељак 1. Редовно извештавање

Члан 71. Закона прописује дужност издаваоца да састави, објави и достави Комисији и регулисаном тржишту, односно МТП на коме су укључене хартије од вредности годишњег извештаја, а у истом члану је прописана и садржина годишњег извештаја.

Члан 72. Закона уређује меродавно право за консолидоване финансијске извештаје

Чл. 73. до 76. Закона уређују усвајање годишњег извештаја; полугодишњи извештај; квартални извештај; извештај о плаћањима ауторитетима власти.

Члан 77. Закона уређује ревизију финансијских извештаја издавалаца.

Члан 78. Закона прописује изузетке од обавезе објављивања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја.

Члан 79. Закона уређује да су за истинитост и потпуност података из чл. 71, 74, 75. и 76. овог закона као и за њихово објављивање одговорни чланови органа управе.

Одељак 2. Повремено извештавање

Члан 80. Закона прописује дужност физичког или правног лица да обавести о значајном учешћу издаваоца Комисију и регулисано тржиште које је предметне акције укључило у трговање.

Члан 81. Закона прописује ко су обвезници извештавања о значајним учешћима.

Члан 82. Закона прописује таксативно финансијске инструменте у вези извештавања о значајним учешћима.

Члан 83. Закона уређује рачунање броја гласова у вези извештавања о значајним учешћима.

Члан 84. Закона прописује да се обавеза извештавања о значајном учешћу односи и на физичко и правно лице када број права гласа које то лице поседује директно или индиректно заједно са бројем права гласа везаних за финансијске инструменте које поседује, достигне, пређе или падне испод прагова прописаних чланом 80. став 1. овог закона.

Члан 85. Закона проширује обавезу извештавања о значајном учешћу и на друга физичка и правна лица која стекну, отуђе или остварују право гласа у таксативно наведеним случајевима или у њиховој комбинацији.

Члан 86. Закона уређује да се обавеза извештавања о значајним учешћима не примењује на чланице Европског Система Централних Банака када врше своје монетарне функције.

Члан 87. Закона прописује изузетке од обавезе извештавања о значајним учешћима.

Члан 88. Закона прописује изузетке од обавезе сабирања учешћа.

Члан 89. Закона уређује садржину и начин извештавања о значајним учешћима.

Члан 90. Закона прописује рок за достављање обавештења о значајном учешћу.

Члан 91. Закона прописује овлашћење Комисије да привремено одузме право гласа, доношењем решења лицу које повреди обавезу да доставља обавештење о значајним учешћима.

Члан 92. Закона прописује обавезу издаваоца да објави информације о промени броја акција са правом гласа, новом укупном броју акција са правом гласа и вредности основног капитала.

Члан 93. Закона прописује дужност издаваоца власничких и невластничких хартија од вредности, које су укључене у трговање на регулисаном тржишту, да достави додатне информације Комисији и регулисаном тржишту и објави сваку промену насталу у правима.

Члан 94. Закона прописује обавезу издаваоца акција, које су укључене у трговање на регулисаном тржишту, обавештавања о стицању сопвених акција.

Чл. 95. и 96. Закона прописују обавезе издаваоца власничких хартија од вредности и издаваоца дужничких хартија од вредности које су укључене на регулисано тржиште.

Одељак 3. Приступ прописаним подацима

Члан 97. Закона уређује начин на који је издавалац дужан да објави прописане податаке.

Члан 98. Закона дефинише појам службеног регистра информација. У овом члану је прописано да Комисија води регистар и одређује његову ближу садржину. Комисија такође одређује и начин достављања и објављивања информација у Службеном регистру информација.

Члан 99. Закона уређује да се подаци који се подносе Комисији или се објављују јавности у Републици, објављују на српском језику, а могу се истовремено објављивати и на другом језику, уз прописане изузетке.

Члан 100. Закона прописује да Комисија може под одређеним условима ослободити издаваоца из треће земље таксативно наведених обавеза у овом члану. Комисија извештава ЕСМА-у о сваком изузећу које је дозволила.

Члан 101. Закона уређује надлежност Комисије над издаваоцима из Европске уније.

Одељак 4. Надзор Комисије

Члан 102. Закона уређује надзор Комисије над издаваоцима и прописује појединачно овлашћења која Комисија има приликом вршења надзора.

Члан 103. Закона уређује објављивање предузетих мера од стране Комисије.

Члан 104. Закона уређује посебна овлашћења Комисије.

Члан 105. Закона прописује да Комисија без одлагања обавештава Европску Комисију и све државе чланице Европске уније када се у Републици на било који начин поопштре правила у односу на правила Европске уније о усклађивању захтева за транспарентношћу везаним за информације о издаваоцима чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту.

Глава VI. Регулисана тржишта (чл. 106. до 139.)

Члан 106. Закона прописује да пословањем регулисаног тржишта у Републици може управљати само организатор тржишта са седиштем у Републици (у даљем тексту: берза), ако поседује дозволу коју издаје Комисија. У овом члану је дефинисан појам организатора тржишта, прописане су његове обавезе и активности које обавља.

Члан 107. Закона прописује да минимални капитал организатора тржишта не може бити мањи од 1.000.000 евра у динарској противвредности на дан уплате по званичном средњем курсу динара према еврџу који утврђује Народна банка Србије. Прописано је да мора у целости бити уплаћен у новцу, а акције се не могу издати пре него што се уплати пун износ.

Члан 108. Закона прописује да садржину захтева и документације потребне за издавање дозволе за рад организатору тржишта за вршење делатности организације регулисаног тржишта прописује Комисија. У овом члану се наводи која се документација прилаже уз захтев.

Члан 109. Закона прописује да Комисија одлучује о захтеву за давање дозволе за рад организатору тржишта у року од три месеца од дана пријема захтева. Комисија може донети решење о давању дозволе када утврди да су испуњени одговарајући услови прописани овим чланом. Комисија такође може одбити захтев у случајевима прописаним овим чланом.

Члан 110. Закона прописује да организатор тржишта пре подношења пријаве за упис статусне промене у регистар привредних субјеката мора да добије дозволу Комисије за припајање, спајање или поделу.

Члан 111. Закона уређује да организатор тржишта доставља Комисији захтев за давање сагласности на измену статута, правила и процедура пословања, правилника о тарифи, и члана

управе. Комисија доноси решење о давању сагласности у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева.

Члан 112. Закона прописује да Комисија објављује решења о давању дозволе за рад, као и сагласности из члана 111. овог закона на својој интернет страници.

Члан 113. Закона уређује да организатор тржишта стиче својство правног лица уписом у Регистар привредних субјеката. Овај члан прописује рок у коме организатор тржишта може поднети пријаву за упис у Регистар привредних субјеката.

Члан 114. Закона уређује структуру управљања организатора тржишта прописује да организатор тржишта има скупштину акционара, једног или више извршних директора и надзорни одбор. У овом члану се посебно наглашава која лица не могу бити директор и члан надзорног одбора организатора тржишта.

Члан 115. Закона уређује услове за избор, односно именовање чланова органа управе.

Чл. 116. До 118. Закона уређују оснивање одбора за именовање, његов састав као и задатке које извршава.

Члан 119. Закона уређује давање, одбијање и повлачење сагласности од стране Комисије у случајевима испуњења или неиспуњења одређених услова прописаних у овом члану.

Чл. 120. до 125. Закона уређују квалификовано учешће и контролу.

Члан 126. Закона прописује организационе захтеве које мора организатор тржишта да испуњава у време издавања дозволе и током пословања.

Члан 127. Закона уређује отпорност система, системе за прекид трговања и електронско трговање.

Члан 128. Закона уређује да организатор тржишта успоставља режиме за вредности минималног ценовног инкремента за акције, депозитне потврде, инвестиционе фондове којима се тргује на берзи, сертификате и друге сличне финансијске инструменте које ближе уређује Комисија у складу са чланом 130. овог закона. Овим чланом прописано је какви ти режими морају бити.

Члан 129. Закона прописује да сва места трговања и њихови чланови или учесници морају ускладити пословне сатове којима бележе датум и час догађаја о коме се извештава.

Члан 130. Закона уређује овлашћења Комисије да усваја прописе.

Члан 131. Закона уређује укључење финансијских инструмената у трговање, прописује да организатор тржишта има јасна и транспарентна правила у вези са укључењем финансијских инструмената у трговање на регулисаном тржиште.

Члан 132. Закона уређује привремену обуставу и искључење финансијских инструмената из трговања на регулисаном тржишту.

Члан 133. Закона прописује да скупштина издаваоца, односно јавног друштва може донети одлуку о повлачењу акција са регулисаног тржишта гласовима који представљају најмање три четвртине од укупног броја издатих акција са правом гласа, с тим што се статутом друштва може одредити и већа већина за доношење овакве одлуке. Овим чланом прописују се услови који морају бити кумулативно испуњени да би ову одлуку јавно друштво могло донети.

Члан 134. Закона прописује да организатор тржишта својим актима уређује и одржава транспарентна и недискриминаторна правила која се примењују на приступ регулисаном тржишту и чланство у њему, као и да организатор тржишта може прихватити за чланове или учеснике, инвестициона друштва и кредитне институције које поседују дозволу за рад у складу са законом којим се уређују кредитне институције, као и лица која испуњавају одређене услове прописане у овом члану.

Члан 135. Закона уређује праћење усклађености са правилима регулисаног тржишта и осталим законским обавезама.

Члан 136. Закона прописује да су општи акти организатора тржишта оснивачки акт, статут, правила и процедуре пословања, као и правилник о тарифи. Комисија даје претходну сагласност на правила и процедуре пословања и правилник о тарифи, као и на њихове измене и прописује њихову ближу садржину. Правила и процедуре пословања ближе уређују послове организатора тржишта и овим чланом је прописано шта се нарочито њима уређује.

Члан 137. Закона прописује обавезу чувања поверљивих података као и круг лица која су дужна да као поверљиве податке чувају податке о промету финансијским инструментима који нису јавно објављени, као и друге податке за које су сазнали у обављању својих дужности или на други начин. Овај члан прописује шта се неће сматрати поверљивим податком.

Члан 138. Закона уређује обавезу вођења евиденције и извештавања организатора тржишта. Овим чланом је прописано које извештаје организатор тржишта доставља Комисији.

Члан 139. Закона уређује одузимање дозволе издате регулисаном тржишту и мере против одређених лица.

Глава VII. Услуге доставе података (чл. 140. до 147.)

Чл. 140. до 143 Закона прописују обавезу прибављања дозволе за обављање услуга доставе података као редовне делатности или посла, од стране Комисије; Пружање услуга доставе података из става 1. овог члана је: управљање системом АПА, управљање ЦТП-ом, управљање АРМ-ом; Предмет дозволе; Поступке за издавање или одбијање захтева за издавање дозволе; Одузимање дозволе и услови под којима је Комисија може одузети.

Члан 144. Закона прописује услове за орган управе пружаоца услуга доставе података.

Члан 145. Закона прописује услове за АПА-е и организационе захтеве.

Члан 146. Закона прописује услови за ЦТП-ове и организационе захтеве.

Члан 147. Закона прописује услови за АРМ-ове и организационе захтеве.

Глава VIII Инвестициона друштва (чл. 148. до 227.) уређује одредбе које се тичу инвестиционих друштава; оснивање, делатност и пословање друштва; надлежност Комисије; надзор над радом и пословањем инвестиционих друштава и друга питања од значаја за ову област.

Члан 148. Закона уређује услове за добијање дозволе, односно оснивање инвестиционог друштва.

Члан 149. Закона дефинише основне и додатне делатности које инвестиционо друштво може да обавља, али мора имати дозволу Комисије. Поред основне делатности дозвола може обухватати и једну или више додатних услуга.

Члан 150. Закона прописује подношење захтева за давање дозволе за обављање делатности инвестиционог друштва као и да се у захтеву за давање дозволе за обављање делатности инвестиционог друштва наводе инвестиционе услуге и активности као и додатне услуге за које инвестиционо друштво тражи дозволу.

Члан 151. Закона прописује да Комисија одлучујући о захтеву за давање дозволе за обављање делатности инвестиционог друштва доноси решење о давању дозволе за обављање делатности инвестиционог друштва.

Члан 152. Закона уређује добијање дозволе у случају статусне промене.

Члан 153. Закона дефинише регистар инвестиционих друштава и доступност јавности информације о услугама и активностима за које је инвестиционо друштво добило дозволу.

Члан 154. Закона прописује упис у Регистар привредних субјеката и отпочињање обављања делатности инвестиционог друштва.

Члан 155. Закона дефинише општа акта инвестиционог друштва, оснивачки акт, статут, правила и процедуре пословања, као и правилник о тарифи, на које Комисија даје сагласност као и на сваку њихову измену или допуну.

Чл. 156. до 158. Закона прописују органе управе инвестиционог друштва; спровођење система управљања који обезбеђује ефикасно и одговорно вођење инвестиционог друштва, укључујући поделу дужности унутар друштва и спречавање сукоба интереса; поседовање одговарајућег општег знања, вештина и искуства члана органа управе; као и одређивање броја директорских функција које члан органа управе може истовремено обављати;

Члан 159. Закона уређује поступке Комисије за давање, одбијање и повлачење сагласности на избор, односно именовање члана органа управе.

Чл. 160.-164. Закона уређују поступак процене Комисије као и добијање и повлачење сагласности за стицање квалификованог учешћа.

Члан 165. Закона прописује минимални капитал инвестиционог друштва.

Члан 166. Закона прописује организационе захтеве које је инвестиционо друштво дужно да испуњава.

Члан 167. Закона уређује поступак одобрења инвестиционих производа.

Члан 168. Закона дефинише континуитет пословања и поверавање послова инвестиционог друштва.

Члан 169. Закона прописује обавезу вођења и чувања евиденције о свим услугама, активностима и трансакцијама инвестиционог друштва.

Члан 170. Закона уређује држање финансијских инструмената клијената и мере које је инвестиционо друштво дужно да предузме како би заштитило права клијената.

Члан 171. Закона прописује да Комисија подзаконским актом ближе прописује одређене организационе захтеве за инвестициона друштва.

Члан 172. Закона дефинише алгоритамско трговање као и обавезе инвестиционог друштва које се бави алгоритамским трговањем и надлежност Комисије у вези са тим.

Чл. 173. до 175. Закона уређују трговање и закључивање трансакција у оквиру МТП-а и ОТП-а као и посебне захтеве за МТП-еове и ОТП-еове.

Члан 176. Закона прописује обавезу инвестиционих друштава да предузму све одговарајуће мере за препознавање и спречавање или управљање сукобима интереса који произилазе из пружања инвестиционих и додатних услуга.

Чл. 177. до 178. Закона прописују општа начела и информације за клијенте као и дужност инвестиционог друштва да поступа коректно, праведно, у складу с правилима струке и у најбољем интересу клијената.

Члан 179. Закона дефинише информације, оглашавање и подстицаје у вези са пружањем инвестиционих или додатних услуга

Члан 180. Закона прописује обавезу инвестиционог друштва да када пружа услуге давања инвестиционог савета или услуге управљања портфолијима, изврши процену подобности и примерености у којој мери су предвиђена инвестициона услуга или финансијски инструмент примерен за клијента.

Члан 181. Закона уређује обавезу инвестиционог друштва да води евиденцију која укључује уговор или документе које су потписали инвестиционо друштво и клијент, у којима су утврђена права и обавезе уговорних страна и други услови под којима инвестиционо друштво пружа услуге клијентима.

Члан 182. Закона прописује да Комисија подзаконским актима уређује информације и критеријуме потребне за процену подобности и прикладности услуга и различитих финансијских инструмената; критеријуме за процену знања и компетентности клијената; садржај и облик евиденција и уговора за пружање услуга клијентима и периодичних извештаја за клијенте о

пруженим услугама; и поступак утврђивања и критеријуме за процену еквивалентности тржишта треће земље.

Члан 183. Закона дефинише обавезу инвестиционог друштва да обезбеди и по захтеву Комисије докаже да запослени и друга физичка лица која пружају услуге и обављају активности у име и за рачун инвестиционог друштва, морају поседовати потребна знања и способности за обављање њихових дужности. Комисија је овлашћена да организује едукативне курсеве и испите за процену знања и способности, а ближе уређује опсег и минимални ниво знања и способности које захтева; критеријуме за процену тих знања и способности; на која лица, услуге и активности се примењују; и поступак за признавање квалификација, диплома, уверења, положених испита и стручних лиценци које су издала друга лица.

Члан 184. Закона прописује које услове је потребно да физичко лице испуни како би добило дозволу за обављање инвестиционих услуга и активности.

Члан 185. Закона уређује пружање услуга посредством другог инвестиционог друштва и одговорност инвестиционог друштва у случају закључења таквог уговора.

Члан 186. Закона прописује дужност извршења налога под најповољнијим условима и обавезу инвестиционог друштва да предузме све неопходне активности како би при извршењу налога постигло најбољи могући ефекат по клијента.

Члан 187. Закона уређује правила за поступање са налозима клијената, и обавезу инвестиционог друштва да установи процедуре и системе за брзо, поштено и ажурно извршење налога клијената.

Члан 188. Закона прописује када и под којим условима инвестиционо друштво може одбити извршење налога за куповину или продају.

Члан 189. Закона уређује потврду о извршењу налога.

Члан 190. Закона уређује обавезе инвестиционих друштава при именовању везаних заступника, одговорност за све радње или пропусте везаног заступника који делује у име инвестиционог друштва као и упис односно регистрацију везаних заступника у регистр који води Комисија.

Члан 191. Закона прописује обавезу инвестиционог друштва да се придржава својих интерних, писаних правила и процедура у вези са категоризацијом клијената.

Чл. 192. до 194. Закона дефинишу ко се све сматра професионалним инвеститором у смислу овог закона; услове и критеријуме које је потребно да клијент испуњава како би се могао сматрати професионалним инвеститором; и трансакције са одређеним професионалним инвеститором.

Члан 195. Закона прописује обавезу праћења усклађености са правилима МТП-а или ОТП-а и осталим законским обавезама за инвестициона друштва и организаторе тржишта који управљају МТП-ом или ОТП-ом.

Члан 196. Закона уређује привремену обуставу и искључење финансијских инструмената из трговања на МТП-у или ОТП-у.

Члан 197. Закона дефинише тржиште раста малих и средњих предузећа (у даљем тексту: тржиште раста МСП) као и услове које је МТП потребно да испуни како би могло да се региструје као тржиште раста МСП.

Чл. 198. до 202. Закона прописују слободу пружања инвестиционих услуга и вршења инвестиционих активности, оснивање огранка и приступ регулисаним тржиштима инвестиционим друштвима из или у другим државама; приступ централној уговорној страни (ССР-у), системима клиринга и салдирања и право бирања/одређивања система салдирања; и одредбе о ССР-у, системима клиринга и салдирања у вези са МТП-овима у складу са прописима ЕУ.

Члан 203. Закона уређује пружање инвестиционих услуга и активности на територији Републике и са елементом иностраности, обавезу поседовања одговарајуће дозволе Комисије и пословања у складу са овим законом.

Чл. 204. до 208. Закона уређују пружање инвестиционих услуга и активности инвестиционих друштава из трећих земаља, обавезу оснивања огранка уз претходну дозволу Комисије; као и услове за добијање и одузимање дозволе коју је Комисија издала друштву из треће земље.

Члан 209. Закона уређује оснивање огранка инвестиционог друштва из Републике у иностраној држави и обавезу подношења захтева за добијање претходне сагласности Комисије ради оснивања огранка у другој држави.

Члан 210. Закона дефинише адекватност капитала инвестиционог друштва које је у свом пословању дужно да обезбеди.

Чл. 211. до 220. Закона прописују управљање ризицима; врсте ризика; тржишни ризик; кредитни ризик; ризик ликвидности; оперативни ризик; ризик изложености инвестиционог друштва; књигу трговања и књигу позиција којима се не тргује; и стратегије и политике управљања ризицима.

Члан 221. Закона дефинише начело солвентности и начело ликвидности инвестиционог друштва као обављање послова тако да је трајно способно да испуњава све своје новчане обавезе (начело солвентности) и да у сваком тренутку правовремено испуњава доспеле новчане обавезе (начело ликвидности).

Чланови 222. - 223. Закона прописују минимални износ капитала у односу на капиталне захтеве и мере за обезбеђење адекватности капитала које Комисија може наложити инвестиционом друштву уколико не испуњава обавезу адекватности капитала.

Члан 224. Закона уређује обавезу инвестиционог друштва да Комисији подноси месечне извештаје, годишњи финансијски извештај са извештајем ревизора и годишњи извештај о пословању као и рокове за подношење тих извештаја.

Чл. 225. до 227. Закона прописују када Комисија привремено и трајно одузима дозволу за рад инвестиционом друштву, захтев инвестиционог друштва за одузимање дозволе из разлога престанка обављања делатности или промене делатности за које је добило дозволу као и посебна правила за инвестициона друштва чија је дозвола привремено или трајно одузета.

Члан 228. Закона уређује да кредитне институције које су добиле дозволу у складу са законом којим се уређују банке, односно у складу са законом којим се уређују кредитне институције не може обављати једну или више инвестиционих услуга и активности из одредаба члана 2. став 1. тач. 2) и 3) овог закона без дозволе Комисије за обављање делатности инвестиционог друштва, затим обавезе ових кредитних институција, као и сходну примену одредби које уређују инвестициона друштава.

Глава IX Транспарентност за места трговања (чл. 228. до 243.) прописује посебне одредбе о транспарентности, овлашћења у погледу увођења одређених мера заштите инвеститора и пружање услуга и обављање активности од стране иностраних друштава.

Одељак 1. уређује Посебне одредбе о транспарентности, овлашћења у погледу увођења одређених мера заштите инвеститора и пружање услуга и обављање активности од стране иностраних друштава

Чл. 229.- 230. Закона уређују транспарентност пре трансакције за места трговања, обавезу организатора тржишта и инвестиционог друштва који управљају местом трговања, да објављују тренутне куповне и продајне цене, као и дубину тржишта при тим ценама, које се објављују преко

њихових система за финансијске инструменте, којима се тргује на месту трговања, као и транспарентност после трансакције за места трговања

Члан 231. Закона прописује да Комисија може дозволити организатору тржишта и инвестиционом друштву који управљају местом трговања одложено објављивање података о трансакцијама у зависности од њихове врсте и величине.

Члан 232. Закона прописује обавезу одвојеног објављивања података пре и после трговања по разумним пословним условима.

Одељак 2. Транспарентност за систематске интернализаторе и инвестициона друштва која тргују ван берзе (ван регулисаног тржишта)

Члан 233. Закона уређује обавезу систематских интернализатора да објављују обавезујуће понуде у вези са финансијским инструментима.

Члан 234. Закона дефинише приступ понудама и могућност систематског интернализатора да на основу своје пословне политике и на објективан и недискриминаторан начин одлучи којим ће клијентима дати приступ својим понудама.

Чл. 235. до 236. Закона уређују објављивање података у вези са финансијским инструментима од стране инвестиционог друштва и систематских интернализатора, након трансакције и пружање података у сврхе обезбеђивања транспарентности и других израчунавања.

Чл. 237. до 240. Закона прописују обавезу трговања за инвестициона друштва, обавезу вођења евиденције, обавезу извештавања о трансакцијама и обавезу достављања референтних података о финансијском инструменту.

Одељак 3. Ограничења позиција и контрола управљања позицијама у робним дериватима и извештавање

Члан 241. Закона уређује ограничења позиција и контролу управљања позицијама у робним дериватима. Комисија, у складу са методологијом за израчунавање, коју утврђује ЕСМА, установљава и примењује ограничења позиција у погледу величине нето позиције коју лице може имати у робним дериватима, којима се тргује на местима трговања и економски еквивалентним ванберзанским (ОТЦ) уговорима. Када Комисија успостави ограничења супротна мишљењу ЕСМА-е, одмах објављује обавештење на својој интернет страници у коме ће у потпуности објаснити разлоге за то.

Члан 242. Закона прописује обавезу извештавања о позицијама по категоријама ималаца позиција за инвестиционо друштво или организатора тржишта који управља местом трговања на коме се тргује робним дериватима или емисионим јединицама или њиховим дериватима, обавезу извештавања за инвестициона друштва која тргују робним дериватима, емисионим јединицама или њиховим дериватима изван места трговања као и обавезу извештавања за чланове или учеснике регулисаних тржишта, клијенти МТП-а и ОТП-а.

Члан 243. Закона уређује овлашћења Комисије у вези са робним дериватима

Глава X Посредници на тржишту (чл. 244. до 249.)

Члан 244. Закона прописује услове за оснивање посредника на тржишту.

Члан 245. Закона дефинише делатност посредника на тржишту коју може обављати на основу дозволе Комисије.

Члан 246. Закона прописује да се на посреднике на тржишту сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на услове и поступак за давање дозволе за рад, одузимање дозволе за рад, вођење регистра, пословање, организационе захтеве и надзор над инвестиционим друштвима.

Члан 247. Закона дефинише осигурање од професионалне одговорности.

Члан 248. Закона прописује забране за посреднике на тржишту.

Члан 249. Закона уређује извештавање посредника на тржишту.

Глава XI Заштита мањинских акционара (чл. 250. до 268.)

Члан 250. Закона дефинише систем за заштиту малих инвеститора ради заштите малог инвеститора клијента члана Фонда за заштиту инвеститора.

Чл. 251. до 254. Закона прописују да је чланство у Фонду обавезно за друштво са седиштем у Републици, када је овлашћено да држи финансијске инструменте и/или новчана средства клијената, обавља инвестиционе услуге и активности и додатне услуге, док огранак који обавља инвестиционе услуге и активности, односно додатне услуге у Републици може добровољно приступити Фонду.

Чл. 255. до 256 Закона дефинишу средства Фонда, за шта се средства Фонда користе и како се могу улагати.

Члан 257. Закона уређује доприносе Фонду, односно дужност члана Фонда да плаћа иницијални, редовни и ванредни допринос.

Члан 258. Закона прописује да ако Агенција процени да средства Фонда неће бити довољна за исплату заштићених потраживања или друге намене допунска средства Агенција може да обезбеди задуживањем.

Члан 259. Закона дефинише осигурани случај када је Агенција дужна да изврши исплату заштићених потраживања.

Члан 260. Закона уређује заштиту потраживања. Заштићено потраживање обухвата новчана средства положена и/или проистекла на основу инвестиционих услуга и активности и финансијске инструменте малог инвеститора члана Фонда.

Члан 261. Закона прописује на шта се заштита потраживања не односи.

Члан 262. Закона дефинише коришћење и заштиту података које Агенција чува као поверљиве а које сазна у извршавању својих овлашћења.

Члан 263. Закона уређује обрачун потраживања и износ заштићеног потраживања који се утврђује на дан наступања осигураног случаја.

Члан 264. Закона прописује исплату потраживања и одређује рок у којем су мали инвеститори дужни да поднесу захтев за исплату заштићених потраживања након што Агенција их путем средстава јавног информисања и интернет странице Агенције обавести о наступању осигураног случаја.

Члан 265. Закона прописује право Агенције на регрес у случају исплате заштићених износа потраживања по основу наступања осигураног случаја.

Члан 266. Закона уређује обавезу чланова Фонда који су дужни да Агенцији достављају месечне извештаје, као и све друге податке који Агенцији могу бити потребни за обављање њених законом утврђених послова и овлашћење Агенције да врши надзор над извршавањем обавеза члана Фонда.

Члан 267. Закона дефинише пружање информација о систему за заштиту инвеститора.

Члан 268. Закона прописује дужност члана Фонда да испуњава све обавезе прописане овим законом.

Глава XII Злоупотребе на тржишту (чл. 269. до 297.)

Члан 269. Закона уређује примену одредаба ове главе

Члан 270. Закона прописује у складу са којим активностима Комисија примењује захтеве и забране из ове главе.

Чланови 271. до 272. Закона дефинишу које информације се у смислу ових одредаба сматрају инсајдерским информацијама и трговање на основу инсајдерским информацијама

Члан 273. Закона уређује законито понашање када се сматра да правно лице које поседује или је поседовало инсајдерске информације није употребило те информације или да је трговало на основу инсајдерских информација

Члан 274. Закона прописује када постоји незаконито откривање инсајдерских информација

Члан 275. Закона уређује истраживање тржишта и саопштавање информација једном или више потенцијалних инвеститора пре најаве трансакције, како би се проценио интерес потенцијалних инвеститора за могућу трансакцију.

Члан 276. Закона дефинише манипулације на тржишту као и радње и поступке који се нарочито убрајају у манипулације на тржишту.

Члан 277. Закона уређује прихваћене тржишне праксе на које се не примењује забрана манипулације као и критеријуме према којима Комисија може утврдити прихваћену тржишну праксу.

Члан 278. Закона прописује забрану трговања на основу инсајдерских информација и противправно откривање инсајдерских информација за свако лице које тргује или покуша да тргује на основу инсајдерских информација; другом лицу препоручује да тргује на основу инсајдерских информација, друго лице подстиче, и помаже му да тргује на основу инсајдерских информација; или противправно открива инсајдерске информације, друго лице подстиче, или му помаже да противправно открива инсајдерске информације.

Члан 279. Закона прописује забрану манипулације на тржишту за свако лице да врши манипулације на тржишту или да покуша да врши манипулације на тржишту; да подстиче друго лице и помаже другом лицу да врши манипулацију.

Члан 280. Закона уређује спречавање и откривање злоупотребе тржишта и обавезу организатора регулисаног тржишта, МТП или ОТП, инвестиционог друштва и лице које професионално договара или извршава трансакције да утврђују и одржавају ефикасне мере, системе и поступке са циљем спречавања и откривања трговања и покушаја трговања на основу инсајдерских информација и манипулације као и да налоге и трансакције који би могли представљати трговање или покушај трговања на основу инсајдерских информација или манипулације без одлагања пријаве Комисији.

Члан 281. Закона дефинише пријављивање злоупотреба тржишта од стране узбуњивача

Чл. 282. до 284. Закона уређују објављивање инсајдерских информација, одлагање објављивања инсајдерских информација и списак лица са приступом инсајдерским информацијама

Члан 285. Закона дефинише посебна правила за издаваоце на тржишту раста МСП, и услове када су издаваоци чији су финансијски инструменти укључени у трговање на тржишту раста МСП изузети су од обавезе састављања списка лица са приступом инсајдерским информацијама

Чл. 286. до 287. Закона дефинишу ко се сматра лицем која обављају дужност руководиоца и повезаним лицем са лицем које обавља дужност руководиоца; и трансакције лица која обављају дужности руководиоца

Члан 288. Закона уређује обавештење издаваоца лицима која обављају дужност руководиоца и прописује да издаваоци писаним путем обавештавају лица која обављају дужности руководиоца о њиховим обавезама у складу са овим чланом.

Члан 289. Закона прописује садржину обавештења руководиоца о трансакцијама, а подзаконским актом Комисије ближе се уређују врсте трансакција, садржина и форма обрасца и начин објављивања, услови који морају бити испуњени за подношење захтева за одобрење изузећа од обавезе обавештавања и друге трансакције и информације у вези са трансакцијама за које се обавештење мора дати.

Члан 290. Закона прописује период забране трговања за лице које обавља дужности руководиоца

Чл. 291. до 296. Закона дефинишу инвестиционе препоруке; идентитет лица које израђује инвестициону препоруку; општа правила за садржину инвестиционе препоруке; општа правила за обелодањивање интереса и сукоба интереса код инвестиционих препорука; дистрибуцију инвестиционе препоруке коју је израдила трећа страна; и подзаконски акт Комисије у вези са инвестиционим препорукама.

Члан 297. Закона уређује објављивање или ширење информација у средствима јавног информисања и који су изузеци када се објављивање или ширење информација не процењује поштујући правила која уређују слободу штампе и слободу изражавања у другим медијима као и правила или кодексе новинарске струке.

Глава XIII Нетирање и налози за пренос (чл. 298. до 305.)

Члан 298. Закона прописује да су налози за пренос и нетирање правно пуноважни и производе правно дејство према трећим лицима и у случају наступања неспособности измиривања обавеза учесника, под условом да су ти налози за пренос унети у систем за салдирање пре тренутка наступања те неспособности.

Члан 299. Закона прописује да наступање неспособности измиривања обавеза код учесника или организатора повезаног система за салдирање није препрека за коришћење расположивих средстава или хартија од вредности на рачуну салдирања тог учесника за испуњење његових обавеза у систему за салдирање или у повезаном систему за салдирање на пословни дан који је дан наступања неспособности измиривања обавеза.

Члан 300. Закона дефинише да нити учесник нити трећа страна не могу опозвати налог за пренос од тренутка који је дефинисан правилима система за салдирање.

Чл. 301. до 304. Закона ближе уређују тренутак наступања неспособности измиривања обавеза, да наступање тренутка неспособности измиривања обавеза учесника нема повратно дејство на права и обавезе учесника које произилазе или су у вези са његовим учешћем у систему за салдирање пре наступања тог тренутка, као и права примаоца средстава обезбеђења у случају наступања неспособности измиривања обавеза даваоца средстава обезбеђења.

Глава XIV Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности (чл. 305. до 325.)

Чл. 304. до 307. Закона дефинишу организацију, делатност, минимални капитал и стицање квалификованог учешћа у капиталу ЦРХОВ-а, и органе ЦРХОВ-а

Чл. 308. до 309. Закона уређују сагласност Комисије за именовање директора и чланова надзорног одбора и сагласност Комисије на статут, правила пословања и правилник о тарифи ЦРХОВ-а.

Чл. 310. до 312. Закона прописују правила пословања и правилник о тарифи ЦРХОВ-а.

Чл. 313. до 315. Закона уређују чланство у ЦРХОВ-у, права и обавезе чланова и престанак чланства

Члан 315. Закона дефинише рачуне који се отварају и воде у ЦРХОВ-у

Чл. 316. до 321. Закона прописују дужности и одговорност ЦРХОВ-а за податке којима располаже, право приступа подацима, обраду података о личности, јавност података и одговорност за податке у ЦРХОВ-у

Члан 322. Закона прописује да ЦРХОВ подноси Влади и Комисији годишњи извештај о пословању

Чл. 323. до 325. Закона прописују овлашћења Народне банке Србије, надзор Комисије над ЦРХОВ-ом и мере које Комисија може предузети када утврди да је дошло до повреде општих аката ЦРХОВ-а, одредаба овог закона или акта Комисије

Глава XV Комисија за хартије од вредности (чл. 326. до 351.)

Чл. 326. до 328. Закона уређују статус Комисије, подзаконска акта и други документи Комисије и саопштења, мишљења и ставове Комисије

Члан 329. Закона прописује да Комисија у решавању у управним стварима примењује одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, осим уколико овим или другим законом није другачије прописано; а приликом вршења инспекцијских и са њима повезаних стручних послова Комисија примењује одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор, осим уколико овим или другим законом није другачије прописано.

Чл. 330. до 331. Закона прописују састав Комисије и мандат председника и чланова Комисије

Чл. 332. до 335. Закона уређују неподобност за обављање посла, разрешење функције председника и чланова Комисије, поступак утврђивања разлога за престанак функције, и квалификовани имунитет и обештећење

Члан 336. Закона дефинише одлучивање и кворум на седницама Комисије.

Члан 337. Закона уређује принцип рада Комисије.

Чл. 338. - 339. Закона уређују забрану трговања финансијским инструментима и давања савета, као и коришћења статуса Комисије за личну добит као и обавезу председника и чланова Комисије да дају податке о хартијама од вредности којима располажу

Члан 340. Закона дефинише стручну службу Комисије

Чл. 341. - 342. Закона уређује радне односе председника и чланова Комисије

Члан 343. Закона дефинише статут Комисије на који сагласност даје Народна скупштина Републике Србије

Члан 344. Закона дефинише обавезу чувања поверљивих податка прошлих и садашњег председника, чланова и запослених Комисије, као и ревизора и лица ангажованих од стране Комисије

Члан 345. Закона дефинише односе са ревизорима и обавезу лица која су законом овлашћена да врше ревизију финансијских извештаја инвестиционог друштва, регулисаног тржишта, пружаоца услуга доставе података, ЦРХОВ-а, која приликом ревизије финансијских извештаја тих привредних друштава или других дужности прописаних законом, да одмах обавесте Комисију о свакој чињеници или одлуци која има утицаја на то привредно друштво, о којој су сазнања стекла приликом обављања својих дужности.

Члан 346. Закона дефинише заштиту података, у вези са обрадом података о личности, Комисија послове из своје надлежности обавља у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 347. Закона уређује информациони систем који Комисија успоставља користећи електронска средства која омогућавају комуникацију са ЦРХОВ, организатором тржишта, регулисаним тржиштем, инвестиционим друштвима, друштвима за управљање инвестиционим фондовима, отвореним инвестиционим фондовима са јавном понудом, алтернативним инвестиционим фондовима, као и другим учесницима на тржишту капитала.

Чл. 348. - 349. Закона прописују накнаде и средства за рад Комисије.

Члан 350. Закона прописује финансијски извештај, финансијски план и подношење тих извештаја Народној скупштини Републике Србије.

Члан 351. Закона прописује дужност Комисије да једном у шест месеци, информисе Владу о свом раду и кретањима на тржишту капитала и да приложи документацију у вези са издатим и одузетим дозволама за рад, овлашћењима и сагласностима у вези са пословима хартија од

вредности; остваривањем надзорне функције Комисије и мерама предузетим у надзору у току извештајног периода; реализацијом финансијског плана Комисије за текућу годину; подзаконским актима Комисије који су донети у току извештајног периода; и друге прилоге о спровођењу надлежности Комисије.

Глава XVI Овлашћења и надлежности Комисије (чл. 352. до 410.).

Члан 352. Закона прописује надлежност Комисије.

Члан 353. Закона уређује сарадња између органа у Републици. Комисија, Народна банка Србије и други органи у Републици у оквиру својих надлежности блиско сарађују у циљу обезбеђивања примене одредби овог Закона.

Члан 354. Закона дефинише да Комисија спроводи надзор над субјектима надзора у складу са овим законом и актима донетим на основу овог закона.

Чл. 355.- 358. Закона прописују поступак надзора који спроводи Комисија, овлашћења у поступку надзора, начин обављања надзора, дефинише субјекта надзора, разинтересовано лице и уређује могућност разгледања списка, прописује континуирани надзор.

Чл. 359. Закона уређују могућност иницирања надзора Комисије, због незаконитости и неправилности у вези са применом овог закона и подзаконских аката донетих на основу истог, као и других закона и подзаконских аката донетих на основу њих, представком.

Члан 360. Закона дефинише незаконитости и неправилности. Незаконитости у смислу овог закона, као стања и поступке који нису у складу са овим законом, актима Комисије, другим законима у надлежности Комисије и подзаконским актима, и прописима којима је Комисији дата надлежност за примену, спровођење надзора или надзора над применом. Неправилности, у смислу овог закона, су стања и активности којима се усвојени интерни акти субјекта надзора, пословне политике, прописане мере и поступци доследно не примењују у пословању субјекта надзора.

Члан 361. Закона прописује обавезу достављања података од значаја за надзор Комисији, на захтев и у року који одреди овлашћено лице Комисије.

Члан 362. Закона уређује непосредан надзор Комисије.

Члан 363. Закона уређује пријаву кршења закона од стране узбуњивача.

Чл. 364. - 368. Закона уређују општа овлашћења Комисије у спровођењу непосредног надзора, услове за спровођење непосредног надзора, поступак надзора без претходне доставе налога за надзор и онемогућавање поступка надзора.

Чл. 369. – 371. Закона прописују записник о надзору, разлоге за приговор на записник и садржај приговора.

Члан 372. Закона прописује да су незаконитости стања и поступци који нису у складу са овим законом, актима Комисије, другим законима у надлежности Комисије и подзаконским актима, и прописима којима је Комисији дата надлежност за примену, спровођење надзора или надзора над применом.

Члан 373. Закона уређује извештај о надзору и податке које тај извештај мора да садржи.

Члан 374. Закона дефинише административне мере и санкције које Комисија може да изрекне у случају утврђених незаконитости и/или неправилности.

Члан 375. Закона прописује да Комисија спроводи поступак непосредног надзора над лицем са дозволом Комисије у случају престанка обављања делатности или одузимања дозволе услед других околности.

Чл. 376. - 380. Закона уређују критеријуме за изрицање мера и санкција, изрицање новчане казне, изрицање мера непосредним одлучивањем, налог за успостављање законитости и престанак поступања и писмену опомену.

Члан 381.- 383. Закона прописује обавезу субјекта надзора да у складу са налозима из решења Комисије отклони утврђене незаконитости и неправилности и да Комисији поднесе извештај о поступању по решењу, надзор у вези поступања по решењу и објављивање решења.

Члан 384. Закона прописује спровођење надзорних овлашћења Комисије.

Члан 385. Закона уређује поступак надзора над лицем које неовлашћено пружа услуге.

Чл. 386. до 387. уређују недоношење решења Комисије по захтеву странке и могућност вансудских поступака за решавање приговора.

Чл. 388.и 389. Закона уређују овлашћења Комисије у вези са продајом на кратко и одређеним аспектима споразума о кредитној замени.

Чл. 390. до 399. Закона уређује сарадњу и размену информација Комисије са надлежним органима других држава чланица ЕУ и ЕСМА-ом, као и сарадњу и размену информација са надлежним органима трећих држава.

Члан 400. Закона прописује обавезу Комисије да води Службени регистар информација, садржај овог регистра, као и обавезу да се његов садржај објављује на интернет страници Комисије.

Члан 401. Закона уређује Мултилатерални меморандум о разумевању Међународне организације комисија за хартије од вредности (IOSCO). .

Глава XVII Казнене одредбе (чл. 402.- 411.) регулише казнене одредбе, односно кривично дело, привредни преступ и прекршај.

Глава XVIII Прелазне и завршне одредбе (чл. 412.- 421.) уређује прелазне и завршне одредбе

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна средства у буџету Републике Србије.